

277

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

12. funkční období

277

Návrh senátního návrhu zákona senátora Lumíra Kantora
dalších senátorů o České komoře porodních asistentek
a o změně některých souvisejících zákonů
(zákon o České komoře porodních asistentek)

2020

Parlament České republiky

Senát

12. funkční období

2020

N á v r h

senátního návrhu zákona,

**senátorek a senátorů Lumíra Kantora, Miluše Horské,
Jaromíry Vítkové, Renaty Chmelové, Anny Hubáčkové,
Aleny Šromové, Patrika Kunčara, Václava Hampla,
Šárky Jelínkové, Petra Šilara, Jiřího Čunka, Milana Štěcha,
Hany Žákové, Jana Horníka, Jiřího Drahoše,
Zdeňka Papouška a Jiřího Růžičky,**

**o České komoře porodních asistentek
a o změně některých souvisejících zákonů
(zákon o České komoře porodních asistentek)**

**Parlament České republiky
Senát
12. funkční období
2020**

**Návrh
senátního návrhu zákona**

senátorek a senátorů Lumíra Kantora, ...

**o České komoře porodních asistentek a o změně některých souvisejících zákonů
(zákon o České komoře porodních asistentek)**

ZÁKON

ze dne2020

o České komoře porodních asistentek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o České komoře porodních asistentek)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ČESKÁ KOMORA PORODNÍCH ASISTENTEK

§ 1

Česká komora porodních asistentek

- (1) Zřizuje se Česká komora porodních asistentek se sídlem v Praze (dále jen „komora“).
- (2) Komora je samosprávnou stavovskou organizací porodních asistentek.
- (3) Komora je právnickou osobou.

§ 2

Pravomoc komory

- (1) Komora zejména

a) dbá, aby porodní asistentky vykonávaly své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a s praxí založenou na důkazech, s důrazem na ochranu práv a oprávněných zájmů pacienta a způsobem stanoveným právními a stavovskými předpisy,

b) chrání a prosazuje zájmy porodních asistentek jako autonomního nelékařského zdravotnického povolání,

c) posuzuje a hájí práva, profesní zájmy a profesní čest porodních asistentek,

d) vede seznam porodních asistentek, evidenci hostujících porodních asistentek a seznam členek komory v rozsahu nezbytném pro výkon své činnosti,

e) koordinuje pro porodní asistentky celoživotní vzdělávání a odborné supervize,

f) sjednává pro porodní asistentky, které o to požádají, pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou v souvislosti s výkonem povolání porodní asistentky a smlouvy o spolupráci s jinými poskytovateli zdravotních služeb,

g) účastní se dohodovacího řízení o rámcových smlouvách dle jiného právního předpisu¹⁾ jako zájmové sdružení zastupující porodní asistentky.

¹⁾ § 17 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- (2) Komora je oprávněna
- a) účastnit se přípravy právních předpisů, metodických pokynů a obdobných dokumentů, které se týkají péče v porodní asistenci, především pak
 - 1. podmínek poskytování zdravotních služeb, pokud se týkají péče v porodní asistenci,
 - 2. výkonu povolání porodní asistentky, činnosti porodní asistentky a požadavků na způsobilost k výkonu povolání porodní asistentky,
 - 3. podmínek a způsobu vzdělávání porodních asistentek,
 - 4. sazebníků zdravotních výkonů, pokud se úpravy týkají péče v porodní asistenci,
 - b) účastnit se výběrových řízení při obsazování vedoucích míst ve zdravotnictví,
 - c) navrhopat Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) členy akreditačních, atestačních, zkušebních a aprobačních komisí,
 - d) vyžadovat od porodních asistentek doklady související s výkonem povolání,
 - e) vyřizovat stížnosti na výkon povolání porodních asistentek v rozporu s odst. 1 písm. a),
 - f) uplatňovat kárnou pravomoc v rozsahu stanoveném tímto zákonem,
 - g) účastnit se prostřednictvím svých zástupkyň provádění specializačních zkoušek v oboru porodní asistence,
 - h) vydávat pro porodní asistentky závazné stavovské předpisy, zejména pravidla profesní etiky, standardy péče a stanoviska k odborným problémům poskytování zdravotních služeb a ve zdravotnickém výzkumu,
 - j) vykonávat další činnosti, pokud tak stanoví tento zákon nebo jiný právní předpis.

§ 3

Seznam porodních asistentek a členství v komoře

- (1) Zápis do seznamu porodních asistentek je podmínkou výkonu povolání porodní asistentky na území České republiky. Fyzická osoba zapsaná do seznamu porodních asistentek se považuje za porodní asistentku. Zápisem do seznamu porodních asistentek se porodní asistentka nestává členkou komory.
- (2) Komora bezodkladně zapíše do seznamu porodních asistentek každou fyzickou osobu, která
- a) je plně svéprávná,
 - b) je způsobilá k výkonu povolání porodní asistentky dle jiného právního předpisu²⁾,
 - c) nebyla v posledních pěti letech ze seznamu porodních asistentek vyškrtuta kárným opatřením,
 - d) podá komoře žádost o zápis do seznamu porodních asistentek,

²⁾ § 3 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

e) uhradí poplatek za zápis do seznamu porodních asistentek, stanovený komorou nejvýše částkou odpovídající jedné dvacetině minimální měsíční mzdy stanovené jiným právním předpisem³⁾.

(3) Členkou komory se může stát každá porodní asistentka, která podá komoře žádost o členství v komoře. O žádosti o členství rozhodne komora bezodkladně.

(4) Proti rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost fyzické osoby o zápis do seznamu porodních asistentek nebo žádost porodní asistentky o členství v komoře, je žadatelka oprávněna podat odvolání. O odvolání rozhoduje revizní komise.

(5) Pokud představenstvo nerozhodlo o žádosti fyzické osoby o zápis do seznamu porodních asistentek nebo o žádosti porodní asistentky o členství v komoře do třiceti dnů od jejího doručení, rozhodne o žádosti na podnět žadatelky bezodkladně revizní komise. O odvolání v takovém případě rozhoduje kárná komise.

§ 4

Hostující a usazené porodní asistentky

(1) Pro výkon povolání porodní asistentky hostující osobou dle jiného právního předpisu⁴⁾ (dále jen „hostující porodní asistentka“) se užije příslušných ustanovení tohoto jiného právního předpisu; ustanovení § 3 odst. 1 tohoto zákona se nepoužije.

(2) Ministerstvo předává komoře informace o hostujících porodních asistentkách způsobilých vykonávat své povolání na území České republiky. Komora vede o hostujících porodních asistentkách evidenci.

(3) Obdrželi-li komora podnět ohledně porušení povinností hostující porodní asistentky, který by v případě porodní asistentky mohl vést k zahájení kárného řízení, je povinna jej předat příslušnému orgánu členského státu původu hostující porodní asistentky. Pokud tento orgán nepřijme kárné opatření podle svého právního řádu, může komora zahájit proti hostující porodní asistentce kárné řízení a uložit jí kárné opatření.

(4) V případě dle odst. 3 věty druhé se kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu porodních asistentek považuje pro účely jiného právního předpisu⁵⁾ za dočasné pozastavení oprávnění k výkonu odborné činnosti v členském státě původu na dobu 5 let. O uložení opatření informuje komora ministerstvo a příslušný orgán členského státu původu.

(5) Komora zapíše do seznamu porodních asistentek usazenou osobu vykonávající povolání porodní asistentky dle jiného právního předpisu⁶⁾ (dále jen „usazená porodní asistentka“) při splnění podmínek dle

³⁾ § 2 nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁾ § 74 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁾ § 76 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁾ § 74 odst. 3 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

§ 3 odst. 2. Způsobilost dle § 3 odst. 2 písm. b) se v takovém případě prokazuje dokladem o uznání způsobilosti vydaným ministerstvem dle jiného právního předpisu⁷⁾.

(6) Komora informuje členský stát, v němž usazená porodní asistentka byla před příchodem na území České republiky usazena, o kárném opatření, které této osobě uložila.

§ 5

Seznam porodních asistentek a evidence hostujících porodních asistentek

(1) Komora na vyžádání sděluje ministerstvu a krajským úřadům údaje ze seznamu porodních asistentek a z evidence hostujících porodních asistentek.

(2) Komora zveřejňuje výpisy ze seznamu a evidence v rozsahu jméno a příjmení, rok narození, obec trvalého pobytu, složení profesní zkoušky, specializovaná způsobilost, případně další údaje, k jejichž zveřejnění dala porodní asistentka souhlas, na svých internetových stránkách; podrobnosti stanoví stavovský předpis.

§ 6

Změny v seznamu porodních asistentek a zánik členství v komoře

(1) Komora rozhodne o vyškrtnutí porodní asistentky ze seznamu porodních asistentek

a) pozbyde-li způsobilost k zápisu do seznamu porodních asistentek,

b) na základě její písemné žádosti,

c) je-li jí uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu porodních asistentek,

d) neuhradí-li příspěvek na činnost komory ani po uplynutí lhůty stanovené v opakované výzvě k úhradě, která obsahuje poučení o možnosti vyškrtnutí nebo

e) při jejím úmrtí nebo prohlášení za mrtvou.

(2) Komora rozhodne o pozastavení platnosti zápisu porodní asistentky v seznamu porodních asistentek na její písemnou žádost. Po dobu pozastavení platnosti zápisu není porodní asistentka oprávněna vykonávat povolání porodní asistentky a nemá práva a povinnosti dle § 7. Na žádost porodní asistentky komora platnost zápisu obnoví.

(3) O vyškrtnutí porodní asistentky ze seznamu porodních asistentek a o pozastavení platnosti zápisu informuje komora zaměstnavatele porodní asistentky a příslušný správní orgán, který porodní asistentce udělil oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle jiného právního předpisu⁸⁾.

(4) Zánik členství v komoře nastává okamžikem

a) vyškrtnutí ze seznamu porodních asistentek,

b) pozastavení platnosti zápisu v seznamu porodních asistentek nebo

⁷⁾ § 77 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁾ § 15 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

c) ukončení členství na žádost porodní asistentky.

§ 7

Práva a povinnosti porodních asistentek

(1) Porodní asistentka má právo

a) využívat služeb komory v oblasti celoživotního vzdělávání a odborných supervizí,

b) využívat odborného poradenství a pomoci komory ve věcech souvisejících s výkonem povolání porodní asistentky,

c) využívat pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou v souvislosti s výkonem povolání porodní asistentky sjednaného komorou; právo porodní asistentky sjednat si takové pojištění samostatně tím není dotčeno,

d) být informována o činnosti a hospodaření komory.

(2) Porodní asistentka má povinnost

a) vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony,

b) důsledně ctít práva a zájmy pacientů,

c) řídit se stavovskými předpisy komory,

d) platit roční příspěvek na činnost komory, stanovený komorou nejvýše částkou odpovídající jedné desetíně minimální měsíční mzdy stanovené jiným právním předpisem,

e) plnit podmínky profesní způsobilosti a jejich plnění dokládat komoře,

f) oznámit představenstvu komory změny související s výkonem povolání porodní asistentky.

§ 8

Práva a povinnosti členek komory

Členka komory má právo volit členky volených orgánů komory a být do těchto orgánů volena.

§ 9

Podmínky profesní způsobilosti

(1) Podmínkami profesní způsobilosti jsou

a) účast na celoživotním vzdělávání,

b) účast na odborných supervizích,

c) vedení evidence profesní způsobilosti a její předávání komoře.

(2) Součástí evidence profesní způsobilosti je nejméně informace o účasti porodní asistentky na celoživotním vzdělávání a odborných supervizích, její odborné praxi, spolupráci se školitelkou, pracovním poměru a o jejím oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

(3) Podrobnosti podmínek profesní způsobilosti stanoví stavovský předpis. Podmínky profesní způsobilosti mohou být stanoveny odlišně pro porodní asistentky s profesní zkouškou a bez ní.

§ 10

Profesní zkouška

(1) Profesní zkouška je podmínkou udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb a ustavení odborným zástupcem dle jiného právního předpisu⁹⁾.

(2) Při profesní zkoušce prokazuje porodní asistentka v pohovoru před zkušebním senátem, že její znalosti o péči v porodní asistenci, jakož i zkušenosti získané v průběhu dosavadního výkonu povolání porodní asistentky, jsou dostatečné k samostatnému výkonu povolání.

(3) Komora umožní složit profesní zkoušku porodní asistentce, která vykonala odbornou praxi, doložila svou evidenci profesní způsobilosti a uhradila komoře poplatek za profesní zkoušku, stanovený komorou za každé opakování nejvýše částkou odpovídající jedné dvacetině minimální mzdy stanovené jiným právním předpisem.

(4) Komora organizuje profesní zkoušky tak, aby se konaly alespoň jedenkrát za čtvrtletí. Porodní asistentka může profesní zkoušku opakovat nejvýše dvakrát do roka.

(5) Kromě členů zkušebního senátu se zkoušky bez práva hlasovacího mohou zúčastnit také školitelka a zástupce zaměstnavatele porodní asistentky. O složení zkoušky rozhoduje zkušební senát nadpoloviční většinou hlasů.

(6) Podrobnosti profesní zkoušky stanoví stavovský předpis.

§ 11

Odborná praxe

(1) Odbornou praxí se rozumí výkon povolání porodní asistentky po dobu alespoň tří let za období nejbližší uplynulých šesti let. V podrobnostech se užije jiný právní předpis¹⁰⁾.

(2) Délka odborné praxe porodní asistentky může být rozhodnutím předsedkyně zkušební komise zkrácena až na jednu třetinu v případě splnění podmínek stanovených stavovským předpisem.

(3) Před splněním stanovené délky odborné praxe je porodní asistentka povinna konzultovat výkon činností stanovených stavovským předpisem se školitelkou pověřenou předsedkyní zkušební komise. Tím není dotčeno právo porodní asistentky poskytovat péči bez odborného dohledu a bez indikace v případech dle jiného právního předpisu¹¹⁾.

⁹⁾ § 12 a § 14 zákona č. 372/2011 Sb., o poskytování zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁾ § 4 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁾ § 6 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

(4) Podrobnosti odborné praxe stanoví stavovský předpis.

§ 12

Kárná odpovědnost

(1) Kárným proviněním je závažné či opakované porušení povinnosti porodní asistentky stanovené tímto zákonem, jiným právním předpisem, stavovským předpisem nebo kárným opatřením.

(2) Za kárné provinění lze porodní asistentce uložit jedno či více z kárných opatření. Těmi jsou:

a) napomenutí,

b) veřejné napomenutí,

c) nápravné opatření spočívající v povinnosti zúčastnit se školení, terapeutické konzultace, spolupráce se školitelem či obdobné aktivity přiměřeného rozsahu,

d) pokutu do výše trojnásobku minimální měsíční mzdy stanovené jiným právním předpisem,

e) podmíněné vyškrtnutí ze seznamu porodních asistentek,

f) vyškrtnutí ze seznamu porodních asistentek.

(3) Kárné opatření musí být přiměřené závažnosti protiprávního jednání, zejména způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem. Jedná-li se o méně závažné porušení povinností, lze od uložení kárného opatření upustit.

§ 13

Orgány komory

(1) Komora má tyto orgány:

a) sněm,

b) představenstvo,

c) prezidentku komory,

d) kárnou komisi,

e) revizní komisi a

f) zkušební komisi.

(2) Podrobnosti o činnosti volených orgánů komory stanoví organizační řád komory. Organizačním řádem může komora zřizovat další své orgány.

(3) Za členství ve volených orgánech komory náleží náhrada za ztrátu času a náhrada výdajů.

(4) Funkční období členek volených orgánů komory je čtyřleté. Členkou voleného orgánu komory nemůže být nikdo zvolen více než dvakrát za sebou.

(5) Členství ve voleném orgánu komory zaniká

- a) uplynutím funkčního období,
- b) odvoláním z funkce,
- c) vzdáním se funkce,
- d) zánikem členství v komoře.

(6) Volené orgány rozhodují nadpoloviční většinou všech svých členek, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 14

Sněm

(1) Nejvyšším orgánem komory je sněm.

(2) Právo účastnit se sněmu mají všechny členky komory. Zastoupení jinou členkou komory je přípustné na základě úředně ověřené plné moci výslovně zmocňující k zastoupení na sněmu. Členka komory může zastupovat nejvýše jednu jinou členku komoru.

(3) Sněm je schopný se usnášet bez ohledu na počet přítomných. Usnesení sněmu je přijato, hlasovala-li pro něj nadpoloviční většina přítomných. Při volbě členů a náhradníků volených orgánů komory rozhoduje počet hlasů odevzdaných jednotlivým kandidátkám, které se volby zúčastnily; je-li jen jedna kandidátka, je ke zvolení nutné, aby získala nadpoloviční většinu odevzdaných hlasů.

(4) Představenstvo svolává sněm tak, aby se konal nejméně jednou za dva roky a aby oznámení o jeho konání bylo zveřejněno vždy alespoň jeden měsíc před jeho konáním na internetových stránkách komory. V oznámení uvede důvod svolání sněmu, návrh programu, termín a místo konání.

(5) Představenstvo sněm svolá též tehdy, pokud o to písemně požádá alespoň pětina všech členek komory nebo pokud o to požádá revizní komise, a to bezodkladně. Pokud tak neučiní, je oprávněna svolat sněm revizní komise. Sněm musí být v těchto případech svolán tak, aby se sešel nejpozději do tří měsíců ode dne svolání.

(6) Sněm zejména

- a) schvaluje, mění a ruší organizační, jednací, volební, zkušební a kárný řád,
- b) schvaluje a mění počet členů kárné, revizní a zkušební komise,
- c) přímou a tajnou volbou volí ze členek komory členky představenstva, revizní, kárné a zkušební komise a jejich náhradnice, a ze členek představenstva prezidentku a viceprezidentku komory; přímým a tajným hlasováním je také může z funkce odvolat před uplynutím volebního období,
- d) posuzuje činnost představenstva, prezidentky a viceprezidentky komory, činnost revizní, kárné a zkušební komise komory,
- e) schvaluje stavovským předpisem výši poplatku za zápis do seznamu porodních asistentek, poplatku za profesní zkoušku a příspěvku na činnost komory,
- f) schvaluje stavovským předpisem výši náhrady za ztrátu času spojenou s výkonem funkcí v orgánech komory,

- g) zřizuje sociální fond, popřípadě jiné fondy komory,
 - h) usnází se v dalších věcech, které si vyhradí, s výjimkou rozhodování v kárném řízení.
- (7) Podrobnosti konání sněmu a volby členek orgánů komory stanoví jednací a volební řád komory.

§ 15

Představenstvo

- (1) Představenstvo je řídicím a výkonným orgánem komory.
- (2) Představenstvo má devět členek včetně prezidentky a viceprezidentky komory a tři náhradnice. Klesne-li počet členek představenstva pod devět, je představenstvo oprávněno doplnit z řad náhradnic nové členky.
- (3) Představenstvo se schází zpravidla jednou měsíčně.
- (4) Představenstvo
 - a) vede seznam porodních asistentek a seznam členek komory,
 - b) hospodaří s majetkem komory,
 - c) hospodaří se sociálním fondem komory, popřípadě s jinými fondy komory,
 - d) rozhoduje o pozastavených rozhodnutích prezidentky a viceprezidentky,
 - e) svolává sněm,
 - f) schvaluje osoby navrhované do akreditačních, atestačních, zkušebních a aprobačních komisí,
 - g) dvoutřetinovou většinou hlasů všech svých členek přijímá stavovské předpisy, vyjma stavovských předpisů, jejichž schválení podle tohoto zákona nebo usnesení sněmu přísluší sněmu,
 - h) vyhlašuje stavovské předpisy na internetových stránkách komory,
 - i) rozhoduje ve všech věcech podle tohoto zákona, pokud o nich nerozhodují jiné orgány komory.

§ 16

Prezidentka komory

- (1) Prezidentka komory zastupuje komoru a jedná za ni ve všech věcech. Může být zastoupena viceprezidentkou komory.
- (2) Prezidentka komory s alespoň týdenním předstihem svolává a řídí jednání představenstva komory.
- (3) Prezidentka komory je oprávněna činit další opatření nebo rozhodnutí, která jsou svěřena do její působnosti stavovským předpisem.

§ 17

Kárná komise

- (1) Kárná komise komory vykonává kárnou pravomoc vůči všem porodním asistentkám.
- (2) Kárná komise má tři až devět členek, které si ze svého středu volí předsedkyni; ta řídí její činnost. Členkou kárné komise komory nemůže být členka představenstva nebo revizní komise. Kárná komise se člení na tříčlenné kárné senáty složené ze členek kárné komise.
- (3) Kárná komise má tři náhradnice. Klesne-li počet členek kárné komise pod počet určený sněmem, je kárná komise oprávněna doplnit z řad náhradnic nové členky.
- (4) Možné kárné provinění porodní asistentky je kárná komise povinna bezodkladně prošetřit a projednat nejpozději do 6 měsíců poté, co se o něm dozvěděla. Při šetření jsou členky kárné komise oprávněny nahlížet do zdravotnické dokumentace vedené v dané věci, pokud s tím pacient vysloví souhlas; poskytovatel zdravotních služeb je v takovém případě povinen jim nahlédnutí a pořizování výpisů ze zdravotní dokumentace umožnit.
- (5) Shledá-li kárný senát, že se porodní asistentka mimo vši pochybnost dopustila kárného provinění, uloží jí jedno či více z kárných opatření.
- (6) Proti rozhodnutí kárného senátu o uložení kárného opatření podle odstavce 3 může porodní asistentka podat odvolání. O odvolání rozhoduje revizní komise.
- (7) Podrobnosti o kárném řízení stanoví kárný řád komory.

§ 18

Revizní komise

- (1) Revizní komise má tři až pět členek, které si ze svého středu volí předsedkyni; ta řídí její činnost. Členkou revizní komise nemůže být členka představenstva nebo kárné komise.
- (2) Revizní komise má tři náhradnice. Klesne-li počet členek revizní komise pod počet určený sněmem, je revizní komise oprávněna doplnit z řad náhradnic nové členky.
- (3) Revizní komise
 - a) kontroluje činnost a hospodaření komory,
 - b) pozastavuje výkon rozhodnutí prezidentky a viceprezidentky komory, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předloží představenstvu komory,
 - c) pozastavuje výkon rozhodnutí představenstva komory, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předloží sněmu,
 - d) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí kárného senátu o uložení kárného opatření; rozhodnutí kárného senátu buď potvrdí, nebo zruší a rozhodne namísto něj.

§ 19

Zkušební komise

(1) Zkušební komise má devět až patnáct členek, které si ze svého středu volí předsedkyni; ta řídí její činnost.

(2) Zkušební komise tři náhradnice. Klesne-li počet členek zkušební komise pod počet určený sněmem, je zkušební komise oprávněna doplnit z řad náhradnic nové členky.

(3) Předsedkyně zkušební komise pověřuje školitelky pro porodní asistentky a pověření jim odebírá. Pověření provede bezodkladně po zápisu porodní asistentky do seznamu porodních asistentek nebo při potřebě změny školitelky; tím se rozumí také odůvodněná žádost porodní asistentky o změnu školitelky. Školitelku pověří na návrh zaměstnavatele porodní asistentky, porodní asistentky samotné nebo, není-li takového návrhu, i bez návrhu.

(4) Zkušební komise posuzuje splnění podmínek pro přípuštění k profesní zkoušce a zajišťuje její konání. K provedení profesní zkoušky ustanoví předsedkyně zkušební komise dle rozvrhu práce tříčlenný zkušební senát složený ze členek zkušební komise.

§ 20

Hlasování per rollam

Volené orgány komory mohou přijímat rozhodnutí hlasováním per rollam, a to i prostředky elektronické komunikace, nevylučuje-li to povaha věci nebo předchozí rozhodnutí sněmu či daného orgánu komory.

§ 21

Hospodaření komory

(1) Komora samostatně spravuje svůj majetek a hospodaří dle ročního rozpočtu.

(2) Příjmy komory tvoří poplatek za zápis do seznamu porodních asistentek, poplatky za profesní zkoušku, příspěvek na činnost komory, dotace, dary, výnosy z majetku, výnosy z pokut za kárné provinění a jiné příjmy.

(3) Vlastní hospodářská činnost komory nesmí být v rozporu s účelem, k němuž byla komora zřízena.

§ 22

Stavovské předpisy

(1) Komora vyhláší stavovské předpisy ve věstníku zveřejňovaném na jejích internetových stránkách; účinné jsou vždy nejdříve uplynutím 30 dnů od jejich vyhlášení.

(2) Komora je povinna stavovské předpisy ke dni vyhlášení předložit ministerstvu.

(3) Má-li ministr zdravotnictví za to, že stavovský předpis komory je v rozporu se zákonem, je oprávněn podat návrh na jeho zrušení soudu.

§ 23

Porodní asistent

Pro porodní asistenty se příslušné pojmy tohoto zákona používají přechýlené.

§ 24

Užití správních předpisů

Pro rozhodování volených orgánů komory o právech a povinnostech jiných osob se přiměřeně použije správní řád, nestanoví-li tento zákon jinak. Proti rozhodnutí orgánu komory o odvolání je přípustná žaloba ve správním soudnictví.

§ 25

Přechodná ustanovení

(1) Porodním asistentkám, které vykonávaly povolání porodní asistentky před 1. lednem 2023, udělí komora profesní zkoušku ke dni jejich zápisu do seznamu porodních asistentek.

(2) Ministerstvo zajistí svolání a organizaci ustavujícího sněmu komory do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Na svých internetových stránkách ministerstvo bezodkladně zveřejňuje návrhy stavovských předpisů, které mu byly před konáním ustavujícího sněmu doručeny.

(3) Ustavujícího sněmu se může s právem volit a být volen zúčastnit každá fyzická osoba, která při prezenci k ustavujícímu sněmu osvědčila způsobilost k výkonu povolání porodní asistentky dle jiného právního předpisu, když k prokázání zdravotní způsobilosti pro tyto účely postačí čestné prohlášení. Členství fyzické osoby ve voleném orgánu komory vzniklé zvolením na ustavujícím sněmu zanikne uplynutím tří měsíců ode dne konání ustavujícího sněmu, pokud tato osoba není k uvedenému dni členkou komory.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o nelékařských zdravotnických povoláních

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 111/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 346/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 201/2017 Sb., zákona č. 284/2018 Sb., zákona 176/2019 Sb. a zákona č. 277/2019 Sb. se mění takto:

1. V § 3 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Pokud zvláštní zákon vyžaduje členství v profesní komoře či zápis do seznamu vedeného profesní komorou jako podmínku výkonu povolání zdravotnického pracovníka, zjišťuje se splnění této podmínky z výpisu zveřejněného na internetových stránkách příslušné komory, a to vždy

- a) před zahájením výkonu povolání a po přerušení výkonu povolání na dobu delší než 1 rok,
- b) v případě důvodného podezření, že došlo ke změně v plnění této podmínky.“.

2. V § 95 odst. 1 se na konci písmene b) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písm. c), které zní:

„c) kárném postihu této osoby, pokud může mít v daném členském státě vliv na zahájení výkonu zdravotnického povolání.“.

3. V § 95 odst. 2 se na konci písmene b) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písm. c), které zní:

„c) informace o kárném postihu; informaci zašle ministerstvu příslušná profesní komora do 5 dnů ode dne obdržení žádosti.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o zdravotních službách

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění zákona č. 167/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 437/2012 Sb., zákona č. 66/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 60/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 147/2016 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 65/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 290/2017 Sb., zákona č. 44/2019 Sb., zákona č. 45/2019 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 262/2019 Sb. a zákona č. 277/2019 Sb. se mění takto:

1. V 14 odst. 1 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo je zapsána do seznamu porodních asistentek a složila profesní zkoušku, jde-li o poskytování zdravotních služeb porodní asistentky“,.

2. V § 16 odst. 1 písm. e) se za slova „výkon tohoto povolání“, vkládají slova „nebo je zapsána do seznamu porodních asistentek a složila profesní zkoušku, jde-li o poskytování zdravotních služeb porodní asistentky“,.

3. V § 16 odst. 2 písm. a) se za slova „výkon tohoto povolání“, vkládají slova „nebo je zapsána do seznamu porodních asistentek a složila profesní zkoušku, jde-li o poskytování zdravotních služeb porodní asistentky“,.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 167/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 459/2000 Sb., zákona č. 176/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 455/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 123/2005 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 47/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 340/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 57/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 137/2008 Sb., zákona č. 270/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 59/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 298/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 275/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 238/2013 Sb., zákona č. 60/2014 Sb., zákona č. 109/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 256/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 1/2015 Sb., zákona č. 200/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 66/2017 Sb., zákona č. 150/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 231/2017 Sb., zákona č. 290/2017 Sb., zákona č. 282/2018 Sb., zákona č. 45/2019 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 262/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona 165/2020 Sb. a zákona č. 205/2020 Sb. se mění takto:

1. V § 18 odst. 1 se za slova „klinických psychologů“ vkládají slova „, porodních asistentek“.

ČÁST PÁTÁ

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2022, kromě části první § 3 odst. 1 věta první a § 10 odst. 1 a části třetí, které nabývají účinnosti dne 1. ledna 2023.

Důvodová zpráva

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Předkládaným návrhem zákona se zřizuje Česká komora porodních asistentek, samosprávná stavovská organizace.

Účelem zřízení komory je především

- zdůraznění specifické, nezávislé role porodní asistentky v systému poskytování zdravotní péče,
- zvýšení kvality péče v porodní asistenci prostřednictvím sjednocení doporučovaných postupů a pravidel poskytování péče,
- ochrana pacientů prostřednictvím sjednoceného odborného dohledu nad kvalitou poskytování poradenství a péče v porodní asistenci,
- zlepšení pregraduálního i celoživotního vzdělávání v porodní asistenci prostřednictvím stavovské organizace,
- posílení stavu porodních asistentek a zvýšení prestiže tohoto povolání,
- navýšení zájmu o výkon tohoto povolání, když v současnosti se obor potýká se sníženým zájmem.

Základ úpravy je odvozen od komor zřizovaných zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, přičemž jsou zohledněny dlouholeté praktické zkušenosti s fungováním těchto komor. Přihlédnuto bylo k mladší úpravě další významné stavovské organizace, České advokátní komory, zřízené zákonem č. 85/1996 Sb. Inspirací byly i úpravy zahraniční, především rakouská, využity byly i zkušenosti s obdobnou slovenskou právní úpravou.

Zásadní odlišnost mezi stávající lékařskou (či lékárnickou nebo stomatologickou) komorou spočívá ve dvojkolejnosti členství v nově zřizované komoře. Podmínkou výkonu povolání porodní asistentky se stává zápis do seznamu vedeného komorou. Tento zápis však neopravňuje porodní asistentku volit a být volena do orgánů komory. To nabývá porodní asistentka až s členstvím v komoře. To je dobrovolné a k jeho nabytí je třeba předchozího zápisu do seznamu porodních asistentek a podání žádosti o členství.

Samotný zápis do seznamu porodních asistentek umožňuje pouze výkon povolání v pracovním poměru k poskytovateli zdravotních služeb. Aby mohla porodní asistentka vykonávat povolání samostatně jako poskytovatel zdravotních služeb, případně aby mohla být odborným zástupcem jinému poskytovateli, musí nově také složit profesní zkoušku. Připuštění k ní je podmíněno vykonáním tří let odborné praxe, kterou je porodní asistentka povinna průběžně konzultovat

s přiděleným školitelem. Tato podmínka bude platit pouze pro porodní asistentky nově nastupující k výkonu povolání. Na asistentky, které povolání vykonávaly již před nabytím účinnosti zákona, bude z důvodu zachování jejich právní jistoty nahlíženo, jako by zkoušky složily.

Komora má obdobná práva jako komory lékařských zdravotnických povolání. Je jí především právo podílet se na přípravě právních předpisů týkajících se poskytování péče v porodní asistenci, právo v mezích svěřených pravomocí a za účelem dosažení stanovených cílů vydávat stavovské předpisy a kárná pravomoc nad všemi porodními asistentkami zapsanými v seznamu porodních asistentek.

Na rozdíl od České lékařské komory se ze zákona nezřizují regionální organizace komory. To je dáno především menším počtem porodních asistentek a snahou nezatěžovat rozpočet komory.

Návrh byl před zařazením do legislativního procesu dlouhodobě projednáván na kulatých stolech s účastí zástupkyň stávajících spolků porodních asistentek, tj. České společnosti porodních asistentek, z.s., České komory porodních asistentek, z.s., a Unie porodních asistentek, z.s., z nichž první dva jmenované spolky konečnou verzi zákona bez výhrad podpořily. Návrhu vyjádřila podporu také Perinatologická sekce České gynekologicko-porodnické společnosti České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, z.s.

Povolání porodní asistentky je jedním z povolání regulovaných právem Evropské unie a návrh zákona bere tuto skutečnost v potaz.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Problematika je částečně upravena oddílem 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací. Navrhovaná úprava není v rozporu s tímto ani jinými předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie ani s obecnými právními zásadami práva Evropské unie. Stanovení zvláštních požadavků pro získání oprávnění pro samostatný výkon činnosti je odůvodněno naléhavým požadavkem v obecném zájmu. Tím je potřeba regulovat z důvodu ochrany zdraví situace, kdy dochází k poskytování zdravotní péče včetně vedení porodu mimo zdravotnická zařízení samostatnými porodními asistentkami, které přitom mají někdy jen minimální zkušenosti, a to bez možnosti jakéhokoli dohledu nad dodržováním alespoň základních standardů při takové péči a možnosti tyto standardy vymáhat.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Na právní úpravu řešenou tímto návrhem se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána. Úprava se dotýká problematiky práva na soukromí zaručeného mimo jiné Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Dotčení tohoto práva bylo posuzováno v řízeních u Evropského soudu pro lidská práva č. 28859/11 a 28473/12, kdy soud vyzval české zákonodárce, že by měli „příslušnou právní úpravu podrobovat neustálému přezkumu tak, aby zohledňovala lékařský a vědecký vývoj při plném respektování práv žen v oblasti reprodukčního zdraví, a to zejména zajištěním adekvátních podmínek jak pro pacientky, tak pro zdravotnické pracovníky v porodnicích po celé zemi.“ Navrhovaná úprava bere toto doporučení v potaz.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Navrhovaná právní úprava bude mít dopad v řádu desetitisíců až nižších statisíců korun českých na rozpočet Ministerstva zdravotnictví. Tomu návrh ukládá organizaci ustavujícího sněmu komory porodních asistentek.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na podnikatelské prostředí České republiky a sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít zvláštní dopady na životní prostředí a podnikatelské prostředí ani sociální dopady, vč. dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel. Zřízení komory nebude mít výrazný negativní finanční dopad na porodní asistentky. Předpokládá se, že příspěvek na činnost komory, ročně hrazený všemi porodními asistentkami, bude komorou stanoven v takové částce, aby neměl výraznější dopad do jejich příjmové sféry asistentek. Nejvýše přitom může činit částku odpovídající jedné desetíně minimální mzdy, tedy 1.460 Kč ročně.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrhem zřizovaná Česká komora porodních asistentek bude zpracovatelem osobních údajů. Ze zákona povede seznam porodních asistentek, evidenci hostujících porodních asistentek a seznam svých členek a další evidenci související s profesními zkouškami a kárným dohledem.

8. Zhodnocení současného stavu a navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Předmětná právní úprava nemá vztah k rovnému postavení mužů a žen ani k zákazu diskriminace.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Vzhledem k obsahu právní úpravy nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava se nevztahuje k bezpečnosti nebo obraně státu.

B. Zvláštní část

K části první

K § 1

Úvodním ustanovením se zřizuje Česká komora porodních asistentek coby právnická osoba. Komora je samosprávnou stavovskou organizací všech porodních asistentek.

K § 2

Ustanovení obsahuje základní výčet práv a povinností komory. Vedle povinností dle odst. 1 písmen a) až e) dobře známých z ostatních profesních komor je komora pověřena vyjednávat porodním asistentkám pojištění profesní odpovědnosti, potřebné především při samostatném výkonu povolání, vyjednávat rámcové smlouvy o úhradě služeb se zdravotními pojišťovnami (nezbytné pro zajištění komunitní péče) a smlouvy o spolupráci s poskytovateli zdravotních služeb (nezbytné pro návaznost komunitní péče na péči institucionální). Ve všech případech tak budou porodní asistentky moci těžit ze zázemí profesní organizace, která jim umožní zajistit lepší vyjednávací pozici, než by měly samotné. Možnost porodních asistentek sjednávat si tyto smlouvy samostatně, bez zapojení komory, tím není dotčena.

Oprávnění komory v odst. 2 jsou opět analogická oprávnění stávajících profesních komor. Jedná se především o právo účastnit se tvorby příslušných právních předpisů, vydávat vlastní stavovské předpisy a vykonávat nad porodními asistentkami kárnou pravomoc.

K § 3

Ustanovení nově zavádí zápis do seznamu porodních asistentek jako podmínku výkonu povolání porodní asistentky na území České republiky. Tato podmínka doplňuje podmínky dosud stanovené zákonem č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních. Osoba zapsaná do seznamu porodních asistentek se bude považovat za porodní asistentku, bude moci vykonávat povolání

porodní asistentky v pracovním poměru k poskytovateli zdravotních služeb a, složí-li profesní zkoušku, i jako samostatný poskytovatel zdravotních služeb. Bude podléhat kárné pravomoci komory, bude moci využívat práva a muset dodržovat povinnosti stanovené § 7 tohoto zákona.

Samotným zápisem do seznamu porodních asistentek se porodní asistentka nestává členkou komory, nenabývá teda práva volit a být volena do orgánů komory a povinnosti hradit členský příspěvek. Těch nabývá až s případným přijetím za členku komory na základě dobrovolně podané žádosti.

K § 4

Ustanovení upravuje oprávnění zahraničních porodních asistentek vykonávat své povolání na území České republiky. Hostující porodní asistentka jej vykonává dle stávajících ustanovení zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních. Doplňuje se pouze povinnost Ministerstva zdravotnictví informovat o její činnosti komoru a povinnost komory informovat zemi původu hostující porodní asistentky a případných stížnostech. Pokud by stát původu stížnost dostatečně nevyřídil, může komora sama přijmout ekvivalent kárného opatření.

Usazené porodní asistentky se zapisují do seznamu porodních asistentek vedeného komorou. V případě uložení kárného opatření usazené porodní asistentky informuje komora její stát původu.

K § 5

Dle § 2 vede komora seznam svých členek, seznam porodních asistentek a evidenci hostujících porodních asistentek v rozsahu nezbytném pro výkon své činnosti. Dle § 5 informace ze seznamu porodních asistentek a evidence hostujících porodních asistentek poskytuje na vyžádání Ministerstvu zdravotnictví a správním úřadům příslušným podle zákona o zdravotních službách a v omezeném rozsahu také veřejnosti. Ta si může dálkovým přístupem ověřit, zda daná porodní asistentka je vedena v seznamu a je tedy oprávněna povolání porodní asistentky vykonávat, a zda složila profesní zkoušku.

K § 6

Ustanovení upravuje vyškrtnutí ze seznamu porodních asistentek a přerušení platnosti zápisu v seznamu. S těmi se pojí zánik oprávnění vykonávat povolání porodní asistentky jak v pracovním poměru, tak samostatně. O vyškrtnutí i přerušení informuje komora krajský úřad, který ji vydal oprávnění, a/nebo zaměstnavatele porodní asistentky. Informaci o zaměstnavateli získává komora

jako součást evidence profesní způsobilosti dle § 7 odst. 2 písm. e) a § 9 odst. 1 písm. c). Ustanovení dále upravuje zánik členství v komoře.

K § 7 a 8

Ustanoveními jsou upraveny práva a povinnosti porodních asistentek. Ty mají rovný přístup k dalšímu vzdělávání a supervizím organizovaným komorou a k poskytovanému odbornému poradenství. Mezi jejich povinnosti spadá především odborný výkon povolání v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a stavovskými předpisy. Obsahem členských práv je právo volit a být volen.

K § 9

Ustanovení obsahuje výčet podmínek profesní způsobilosti, které je porodní asistentka povinna plnit po celou dobu trvání jejího zápisu do seznamu porodních asistentek, a to na základě § 7 odst. 2 písm. e). Mezi tyto povinnosti vyplývající z těchto podmínek patří účast na celoživotním vzdělávání, účast na odborných supervizích a vedení evidence profesní způsobilosti. Plnění povinností se dokládá komoře. Pro porodní asistentky, které dosud nesložily profesní zkoušku, může být obsah uvedených povinností stanoven stavovským předpisem odlišně než pro porodní asistentky s profesní zkouškou.

K § 10

Kvalitní výkon péče v porodní asistenci, včetně samostatného vedení porodu, klade vysoké nároky na znalosti a zkušenosti porodní asistentky, a to obzvláště tehdy, jsou-li tyto činnosti vykonávány porodní asistentkou samostatnou. Ta přitom není, na rozdíl od porodních asistentek zaměstnaných v nemocničních zařízeních, podrobena žádnému adaptačnímu procesu. Zákon proto navrhuje stanovit složení profesní zkoušky jako podmínku výkonu povolání porodní asistentky jako samostatného poskytovatele zdravotních služeb nebo jako odborného zástupce. Ke zkoušce může být porodní asistentka připuštěna po absolvování odborné praxe, doložení evidence profesní způsobilosti a úhradě poplatku za profesní zkoušku.

K § 11

Odborná praxe se stanoví jako tříletá a musí být vykonána v rozmezí šesti po sobě jdoucích uplynulých let; ke starší praxi se nepřihlíží. V souladu s § 4 odst. 2 zákona o nelékařských zdravotnických povoláních musí být povolání porodní asistentky během praxe vykonáváno alespoň v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby, eventuálně se délka praxe úměrně prodlužuje. Do doby výkonu povolání se započítává doba pracovní neschopnosti a doba mateřské dovolené v délce až 6 měsíců v jednom kalendářním roce. Délka praxe může být rozhodnutím předsedkyně zkušební komise zkrácena, podmínky pro zkrácení vymezí prováděcí předpis.

K § 12 a § 17

Kárnou pravomoc nad všemi zapsanými porodními asistentkami vykonává pětičlenná kárná komise. Pro omezení možného střetu zájmů se stanoví, že členkou kárné komise nemůže být členka představenstva nebo revizní komise. Komise je pověřena zabývat se porušením povinností porodní asistentky obsažených v právním nebo stavovském předpisu či kárném opatření zjištěných jak při vlastní činnosti, tak na základě přijatého oznámení. Dojde-li k závěru, že se porodní asistentka dopustila kárného provinění, uloží jí kárné opatření. Tím může být napomenutí, nápravné opatření (např. školení či terapeutické konzultace), pokuta do výše trojnásobku minimální měsíční mzdy, podmíněné vyškrcnutí ze seznamu porodních asistentek a vyškrcnutí ze seznamu porodních asistentek. Proti rozhodnutí kárné komise se lze odvolat k revizní komisi. Její rozhodnutí je soudně přezkoumatelné dle ustanovení soudního řádu správního.

K § 13 až § 16

Tato ustanovení se zabývají orgány komory. Zřizují se sněm, představenstvo, prezidentka komory, kárná komise, revizní komise a zkušební komise. Nejvyšším orgánem komory je přitom sněm, jehož se mohou účastnit všechny členky komory (nikoli tedy pouze zapsané porodní asistentky, které členkami nejsou). Sněm, který se koná nejméně jednou za dva roky, především přijímá základní stavovské předpisy a volí členy ostatních orgánů, na jejich úkor si ale může vyhradit i další pravomoci. Statutárním orgánem je představenstvo, za které navenek jedná prezidentka komory, zastupitelná viceprezidentkou.

K § 18

Tří až pětičlenná revizní komise kontroluje činnost a hospodaření komory. Rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí jiných orgánů komory. Je také oprávněna pozastavit výkon rozhodnutí

prezidentky, viceprezidentky nebo představenstva komory, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo předpisy komory.

K § 19

Zkušební komise má devět až patnáct členek. Z nich ustavuje předsedkyně komise tříčlenné senáty, před nimiž vykonávají porodní asistentky profesní zkoušku. Zkušební komise taktéž stanovuje školitele porodní asistentky pro dobu výkonu odborné praxe.

K § 20

Podle tohoto ustanovení mohou orgány komory přijímat rozhodnutí distančním hlasováním, tzv. per rollam, a to i prostřednictvím elektronické komunikace.

K § 21

Ustanovení se zabývá hospodařením komory. Stanoví nezbytnost řídit se ročním rozpočtem a omezují vlastní hospodářskou činnost komory tak, aby vždy byla v souladu s účelem, ke kterému byla komora zřízena.

K § 22

Komora je oprávněna přijímat vlastní stavovské předpisy. Ty nabývají účinnosti až po jejich vyhlášení ve věstníku zveřejňovaném na webových stránkách komory. Stavovské předpisy komory zároveň podléhají dohledu Ministerstva zdravotnictví. To je oprávněno navrhnout soudu zrušení předpisu, má-li za to, že je nezákonný.

K § 23

Vzhledem ke specifčnosti povolání porodní asistentky, kdy většina osob jej vykonávající jsou ženy, neužívá návrh zákona tradičního generického maskulina. Tím není dotčena osobní působnost zákona, který se vztahuje jak na porodní asistentky – ženy, tak porodní asistenty – muže.

K § 24

Stanoví se subsidiární použitelnost správního řádu. Proti rozhodnutí orgánů komory o odvolání, např. proti uloženému kárnému opatření, je přípustná žaloba ve správním soudnictví.

K § 25

Z důvodu ochrany legitimního očekávání příjemců normy a jejich práva na soukromí a podnikání se v přechodných ustanoveních navrhuje, že povinnost skládat profesní zkoušku jako podmínku pro výkon povolání bez odborného dohledu se vztahuje pouze na porodní asistentky, které ke dni nabytí účinnosti celého zákona ještě nevykonávaly povolání porodní asistentky. Stávajícím porodním asistentkám bude profesní zkouška udělena ze zákona bez nutnosti splnění dalších podmínek. Dopadne na ně povinnost zapsat se do seznamu porodních asistentek vedeného komorou, pro niž je však stanovena dostatečná legisvakanní lhůta.

Ustanovení dále ukládá Ministerstvu zdravotnictví, aby uspořádalo ustavující sněm České komory porodních asistentek.

K části druhé

V návaznosti na zákon o České komoře porodních asistentek se provádějí technické úpravy zákona o nelékařských zdravotnických povoláních. Doplnují se ustanovení týkající se dokladu o zápisu v seznamu vedeném komorou, který se vyžaduje vždy před zahájením výkonu povolání a v dalších odůvodněných případech. Ministerstvo zdravotnictví se opravňuje podávat členským státům EU informace o kárném postihu zdravotnického pracovníka.

K části třetí

S cílem zlepšení kvality služeb porodních asistentek poskytovaných mimo nemocniční zařízení, resp. bez pracovního poměru k takovému zařízení, se navrhuje, aby porodní asistentky mohly získat oprávnění k samostatnému poskytování služeb až poté, kdy absolvují tříletou odbornou praxi završenou profesní zkouškou. Totéž platí pro možnost stát se odborným zástupcem jiného poskytovatele zdravotních služeb.

K části čtvrté

Zákon o zdravotním pojištění se mění tak, že nově umožňuje poskytovat porodním asistentkám zdravotní služby bez předchozí indikace lékaře. Tímto ustanovením cílí zákonodárce na posílení komunitní péče, kdy budou porodní asistentky moci těhotenství samostatně indikovat a poskytovat zdravotní služby ženě těhotné, rodící nebo v šestinedělí i bez předchozí indikace gynekologem. Tato úprava je zároveň nápravou nedostatečné transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES, která po členských státech požaduje, aby porodní asistentky na jejich území směly mimo jiné samostatně diagnostikovat těhotenství.

K části páté

Stanoví se dostatečná legisvakanní lhůta a zároveň odložená účinnost pro ustanovení požadující zápis do seznamu porodních asistentek jako podmínku výkonu povolání porodní asistentky. Tím bude zajištěna kontinuita výkonu povolání stávajících porodních asistentek, které budou mít dostatek času zajistit si zápis do seznamu vedeného komorou.

Platné znění s vyznačením navrhovaných změn

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů

§ 3

Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka

(1) Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka má ten, kdo

a) má odbornou způsobilost podle tohoto zákona, nebo jemuž byla uznána způsobilost k výkonu zdravotnického povolání nebo k výkonu povolání jiného odborného pracovníka v souladu s ustanoveními hlavy VII nebo VIII,

b) je zdravotně způsobilý,

c) je bezúhonný.

(2) Zdravotnický pracovník a jiný odborný pracovník je povinen doložit zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékařským posudkem^{3b)} vydaným na základě lékařské prohlídky. Lékařský posudek vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, a není-li, jiný poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství. Seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání, obsah lékařských prohlídek a náležitosti lékařského posudku stanoví prováděcí právní předpis. Zdravotní způsobilost se zjišťuje

a) před zahájením výkonu povolání a po přerušení výkonu povolání na dobu delší než 3 roky,

b) v případě důvodného podezření, že došlo ke změně zdravotního stavu zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka,

1. na vyžádání správního orgánu, který vydal oprávnění k poskytování zdravotních služeb, jde-li o poskytovatele zdravotních služeb, který je oprávněn poskytovat zdravotní služby bez ustanovení odborného zástupce, nebo o odborného zástupce, je-li ustanoven,

2. na vyžádání zaměstnavatele, jde-li o zaměstnance, který podle lékařského posudku poskytovatele pracovnělékařských služeb pozbyl zdravotní způsobilost k práci, nebo

3. na vyžádání ministerstva, jde-li o zdravotnického pracovníka podle tohoto zákona.

Fyzické osoby, kterým byla uznána zdravotní způsobilost podle hlavy VII, dokládají zdravotní způsobilost rozhodnutím ministerstva (§ 81) před prvním zahájením výkonu povolání. Hostující osoby dokládají zdravotní způsobilost dokladem požadovaným v členském státě původu (§ 79).

(3) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, nebo se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen⁵⁾.

(4) Doklad o bezúhonnosti

a) se vyžaduje vždy před zahájením výkonu zdravotnického povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka nebo též v jiných odůvodněných případech; v průběhu výkonu zdravotnického povolání v odůvodněných případech též na vyžádání zaměstnavatele, jde-li o zaměstnance, nebo na vyžádání správního orgánu, který zdravotnickému pracovníku nebo jinému odbornému pracovníku, který poskytuje zdravotní služby, vydal oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách,

b) si vyžádá ministerstvo pro účely správního řízení vedeného podle tohoto zákona.

(5) Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů²⁴⁾ nebo dokladem prokazujícím splnění podmínky bezúhonnosti vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, a doklady vydanými státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 6 měsíců; výpis z evidence Rejstříku trestů a tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců. Nevydává-li stát uvedený ve větě první výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, nebo nelze-li jej získat, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti. Cizinec, který je nebo byl státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měl adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může místo výpisu z evidence obdobné Rejstříku trestů doložit bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů jiného členského státu Evropské unie²⁴⁾.

(6) Fyzické osoby, kterým byla uznána bezúhonnost podle hlavy VII, dokládají bezúhonnost rozhodnutím ministerstva před prvním zahájením výkonu povolání. Hostující osoby dokládají bezúhonnost dokladem požadovaným v členském státě původu.

(7) Pokud zvláštní zákon vyžaduje členství v profesní komoře či zápis do seznamu vedeného profesní komorou jako podmínku výkonu povolání zdravotnického pracovníka, zjišťuje se splnění této podmínky z výpisu zveřejněného na internetových stránkách příslušné komory, a to vždy

a) před zahájením výkonu povolání a po přerušení výkonu povolání na dobu delší než 1 rok,

b) v případě důvodného podezření, že došlo ke změně v plnění této podmínky.

§ 95

(1) Ministerstvo poskytne členskému státu, v němž fyzická osoba vykonává nebo hodlá vykonávat zdravotnické povolání, na jeho žádost informace o

a) postihu za trestný čin této osoby, pokud postih souvisí s výkonem zdravotnického povolání, a

b) postihu za přešůpek této osoby, pokud souvisí s výkonem zdravotnického povolání nebo může mít v daném členském státě vliv na zahájení výkonu zdravotnického povolání,-

c) kárném postihu této osoby, pokud může mít v daném členském státě vliv na zahájení výkonu zdravotnického povolání.

Poskytnutí informací podle věty první ministerstvo zajistí podle hlavy VII zákona o uznávání odborné kvalifikace. Obdobně ministerstvo informuje členský stát původu v případě hostující osoby.

(2) Pro účely stanovené v odstavci 1 je ministerstvo oprávněno si vyžádat

a) výpis z evidence Rejstříku trestů; žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup,

b) informace o postihu za přestupek, pokud tento postih souvisí s výkonem zdravotnického povolání nebo může mít v daném členském státě vliv na zahájení výkonu zdravotnického povolání; informace o správním postihu zašle ministerstvu příslušný správní orgán do 5 dnů ode dne obdržení žádosti-,

c) informace o kárném postihu; informaci zašle ministerstvu příslušná profesní komora do 5 dnů ode dne obdržení žádosti.

(3) Pro účely stanovené v odstavci 1 je ministerstvo oprávněno vyžádat si opis pravomocného rozhodnutí od soudu nebo příslušného správního orgánu. Pokud rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení skutečností uvedených v odstavci 1 písm. a), je ministerstvo oprávněno nahlížet do těch částí trestního spisu nebo správního spisu, které tyto skutečnosti obsahují.

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů

§ 14

Odborný zástupce

(1) Odborný zástupce odborně řídí poskytování zdravotních služeb. Odborným zástupcem může být ustanovena fyzická osoba, která je

a) způsobilá k samostatnému výkonu zdravotnického povolání podle § 12, a je členem České lékařské komory, České stomatologické komory, nebo České lékárnické komory (dále jen „komora“), jestliže členství v komoře je podmínkou pro výkon tohoto povolání, **nebo je zapsána do seznamu porodních asistentek a složila profesní zkoušku, jde-li o poskytování zdravotních služeb porodní asistentky,**

b) plně svéprávná,

c) bezúhonná,

d) držitelem povolení k pobytu na území České republiky, pokud má povinnost takové povolení mít.

Odborným zástupcem nemůže být ustanovena fyzická osoba, u níž trvá některá z překážek pro udělení oprávnění uvedených v § 17.

(2) Funkce odborného zástupce musí být vykonávána v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k poskytovateli. Tato podmínka neplatí, je-li odborný zástupce statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu poskytovatele nebo je-li odborný zástupce manželem nebo registrovaným partnerem poskytovatele; i v tomto případě musí být odborný zástupce k poskytovateli ve smluvním vztahu.

(3) Odborný zástupce musí vykonávat svou funkci v rozsahu nezbytném pro řádné odborné řízení poskytovaných zdravotních služeb. Stejná osoba nemůže vykonávat funkci odborného zástupce pro více než 2 poskytovatele.

(4) Odborný zástupce je povinen písemně oznámit poskytovateli všechny změny údajů uvedených o něm v rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb, v žádosti o udělení tohoto oprávnění a v dokladech předkládaných s touto žádostí a změny a doplnění údajů týkajících se podmínek pro výkon funkce odborného zástupce a předložit doklady o nich. Změny a doplnění údajů podle věty první musí odborný zástupce oznámit do 10 dnů ode dne, kdy k nim došlo.

(5) Přestane-li odborný zástupce vykonávat svou funkci nebo přestane-li splňovat podmínky pro výkon této funkce, je poskytovatel povinen ustanovit nového odborného zástupce nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy se o některé z těchto skutečností dozvěděl.

§ 16

Podmínky udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb

(1) Fyzické osobě se udělí oprávnění k poskytování zdravotních služeb na její písemnou žádost, jestliže

- a) dosáhla věku 18 let,
- b) je plně svéprávná,
- c) je bezúhonná,
- d) je držitelem povolení k pobytu na území České republiky, pokud má povinnost takové povolení mít,
- e) je způsobilá k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v oboru zdravotní péče, kterou bude poskytovat jako zdravotní službu a je členem komory, jestliže členství v komoře je podmínkou pro výkon tohoto povolání, **nebo je zapsána do seznamu porodních asistentek a složila profesní zkoušku, jde-li o poskytování zdravotních služeb porodní asistentky**, nebo ustanovila odborného zástupce,
- f) je oprávněna užívat k poskytování zdravotních služeb zdravotnické zařízení, které splňuje požadavky na technické a věcné vybavení,
- g) jsou splněny požadavky na personální zabezpečení poskytovaných zdravotních služeb,
- h) Státní ústav pro kontrolu léčiv vydal souhlasné závazné stanovisko podle § 15 odst. 2, jde-li o poskytování lékárenské péče,
- i) orgán ochrany veřejného zdraví schválil provozní řád zdravotnického zařízení podle zákona o ochraně veřejného zdraví¹⁽⁶⁾.

j) Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) vydalo souhlas s poskytováním lázeňské léčebně rehabilitační péče, jde-li o poskytování této péče,

k) netrvá žádná z překážek pro udělení oprávnění uvedených v § 17.

(2) Fyzické osobě, která bude poskytovat zdravotní služby pouze ve zdravotnickém zařízení provozovaném jiným poskytovatelem, se udělí oprávnění k poskytování zdravotních služeb na její písemnou žádost, jestliže

a) je způsobilá k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v oboru zdravotní péče, kterou bude poskytovat jako zdravotní službu a je členem komory, jestliže členství v komoře je podmínkou pro výkon tohoto povolání, **nebo je zapsána do seznamu porodních asistentek a složila profesní zkoušku, jde-li o poskytování zdravotních služeb porodní asistentky**, a splňuje podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) a k),

b) je oprávněna užívat k poskytování zdravotních služeb zdravotnické zařízení užívané jiným poskytovatelem, které splňuje požadavky na technické a věcné vybavení,

c) jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 1 písm. g) až j).

Oprávnění podle věty první nelze udělit pro poskytování zdravotní péče v oboru všeobecné praktické lékařství, praktické lékařství pro děti a dorost, zubní lékařství a gynekologie a porodnictví, jde-li o výkon činnosti registrujícího poskytovatele.

(3) Právnícké osobě se udělí oprávnění k poskytování zdravotních služeb na její písemnou žádost, jestliže

a) statutární orgán právnické osoby nebo jeho členové nebo vedoucí organizační složky státu nebo organizační složky územního samosprávného celku, bude-li poskytování zdravotních služeb zajišťováno touto organizační složkou, jsou bezúhonní,

b) ustanovila odborného zástupce, který splňuje podmínky v § 14 odst. 1 až 3,

c) jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 1 písm. f) až j),

d) netrvá žádná z překážek pro udělení oprávnění uvedených v § 17 písm. b) až e),

e) byla zřízena krajem jako příspěvková organizace podle zákona o zdravotnické záchranné službě a je oprávněna využívat linku národního čísla tísňového volání 155, jde-li o poskytování zdravotnické záchranné služby.

(4) Oprávnění k poskytování zdravotních služeb nelze převést ani nepřechází na jinou osobu. Jiná osoba může na základě oprávnění poskytovat zdravotní služby, jen pokračuje-li v poskytování zdravotních služeb podle § 27.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

§ 18

Podmínky poskytování hrazených služeb

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, poskytují hrazené služby jiní zdravotničtí pracovníci než lékaři, s výjimkou klinických psychologů, **porodních asistentek** a farmaceutů, pouze na základě indikace ošetřujícího lékaře pojištěnce (dále jen „ošetřující lékař“).

(2) Ošetřujícím lékařem se pro účely zdravotního pojištění rozumí

- a) lékař registrujícího poskytovatele,
- b) lékař poskytovatele specializované ambulantní péče,
- c) lékař poskytovatele jednodenní péče, nebo
- d) lékař se specializovanou způsobilostí poskytovatele lůžkové péče.